

ชื่อเรื่อง รูปแบบการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพตามเกณฑ์ประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพ
อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ
ผู้วิจัย นางสาวณิศา กอมณีย์ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน
นายภัทรวรรณ คำดี ตำแหน่ง สาธารณสุขอำเภอปทุมราชวงศา
สถานที่ทำงาน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ
ฝ่ายงาน ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ
ปีที่ทำ 2562 เบอร์โทรศัพท์ 085-8613581, 093-6466988
รูปแบบนำเสนอ poster presentation

บทคัดย่อ

วัดส่งเสริมสุขภาพเป็นวัดที่มีการบริหารจัดการวัดให้เอื้อโอกาสในการส่งเสริมสุขภาพ และพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมของประชาชนและชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาวัดให้เป็นวัดส่งเสริมสุขภาพที่สอดคล้องเหมาะสมกับสังคมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น และให้เกิดการมีส่วนร่วม ของบุคลากรทุกคนในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารูปแบบการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพตามเกณฑ์ประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพ อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ขั้นตอนในการวิจัยเชิงปฏิบัติการมี กระบวนการดำเนินการในลักษณะเป็นขั้นๆ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observe) และการสะท้อนผล (Reflect) เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) พื้นที่ดำเนินการ คือ วัดในอำเภอปทุมราชวงศา 12 วัด ระยะเวลาดำเนินการ กุมภาพันธ์ 2562 ถึง เมษายน 2562 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ข้าราชการและพระสงฆ์ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกตและแบบประเมินวัดส่งเสริม สุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ากลาง และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อมูลเชิง คุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการดำเนินงานพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพ รูปแบบการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพตามเกณฑ์ประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพ อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (3ป.1ร.1บ.) ได้แก่ 1) การประชุมจัดทำแผน 2) ถวายเป็นกุศลถวายพระ พระ อสว. 3) การปฏิบัติตามแผน 4) การประเมินผล 5) ถอดบทเรียน ผลการดำเนินงานตาม 5 ขั้นตอน ทำให้พบองค์ประกอบในการดำเนินงานพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพ 4 ประการ เรียกว่ารูปแบบ (3ก.1ร.) คือ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายวัดส่งเสริมสุขภาพ 2) การเกิดภาคีเครือข่ายในการดำเนินงาน 3) การมีภาวะผู้นำของเจ้าอาวาสและผู้นำชุมชน 4) ความร่วมมือของประชาชนในการพัฒนา ผลการดำเนินงานตาม 4 ขั้นตอน และใช้ 4 องค์ประกอบในการดำเนินงาน ส่งผลทำให้ผลการวัดส่งเสริมสุขภาพตามเกณฑ์ประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพ หลังดำเนินการ ผ่าน เกณฑ์ประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพขั้นพื้นฐานและระดับก้าวหน้า

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาวัดตามเกณฑ์ประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพ คือ การมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ของฆราวาสพัฒนาวัด เจ้าอาวาสวัด เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับวัด และภาคีเครือข่ายในชุมชนให้การสนับสนุน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, ดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพ, ประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพ, รูปแบบดำเนินงาน

อ้างอิง

จิระศักดิ์ เจริญพันธ์. (2551). *การจัดการสาธารณสุขในชุมชนมหาสารคาม*. มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์
สารคามเปเปอร์.

จิระศักดิ์ เจริญพันธ์. (2553). *การจัดการสาธารณสุขในชุมชน*. พิมพ์ครั้งที่ 10. มหาสารคาม: สารคามการ
พิมพ์-สารคามเปเปอร์.

จุฬารัตน์ โสตะ (2546). *กลยุทธ์พัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ*. ขอนแก่น. ขอนแก่น: ภาควิชาสุขศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชไมกาญจน์ อภิบุญอำไพ (2552). *การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน
เทศบาลตำบลไผ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี*. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 4(1), 84-89, มกราคม-
เมษายน.

บุญชร แก้วส่อง. (2531). *รูปแบบทางสังคม-จิตวิทยาสำหรับการอธิบายการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการ
พัฒนา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.